

Folket i Bild har översatt och gett ut en indisk skrift som kritiserar World Social Forum (WSF) och dess organisatörer. Skriften konstaterar att det kokar av protester mot världsordningen och att de sociala fo-

rumen är ett tecken på ett ökat motstånd, men visar framför allt på hur makten försöker styra protesterna och sätta dagordningen för motståndet.

Martin Schibbye, redaktör för RKU:s

tidning *Rebell*, skriver i nedanstående artikel, att skriften är lärorik både som en antiimperialistisk stridsskrift och för att förstå olika linjer bland sociala proteströrelser här i Sverige.

Lärorik granskning av World Social Forum

■ Det är inte de exakta detaljerna kring de olika forumen som är den stora behållningen med skriften. Utan mer den politiska strömning och de idéer som bärs fram genom dem. Dessa är brännande aktuella både för indiska kvinnor, antiimperialister och göteborgare utan vårdcentraler.

WSF är tacksamt att angripa från en principiell antiimperialistisk hållning. Det är nästan lite för enkelt. Som att sno en pingvin ur den obehagade bassängen i Slotsskogen i Göteborg. Problemet är att ingen riktigt tagit på sig uppgiften att göra det grundligt utan bara löst pratat om det. Både vad gäller bortförandet av pingviner och kritiserandet av de sociala forumen.

Detta är skriftens främsta förtjänst. Den serverar ett marxistiskt, indiskt perspektiv på forumen; ett tredjeverlden-perspektiv på motståndets strategi och taktik. För alla är överens om att det under de senaste åren vuxit fram en folklig andra supermakt, frågan är hur den ska mobiliseras och organiseras. Vad som ofta beskrivs som kronan på verket i denna rörelse mot krig och "globalisering" är de sociala forumen.

Porto Alegre

Forumens praktik och ideologi är inte bara en angelägenhet för politiska organisationer som har råd att skicka representanter till Brasilien och Indien. De lokala forum som dykt upp i Sverige präglas av samma problem som skriften visar att världsforumen dras med. Därför är den rykande aktuell även om kritiken kommer från en indisk horisont, vilket både ursäktar och förklarar en del slutsatser. Synen på att protesterna rent "fy-

siskt" ska stoppa toppmötena och den härur härledda uppfattningen att Göteborg 2001 var ett slagfält och att detta skulle ha varit positivt är en helt felaktig slutsats som dock inte stör huvudbudskapet.

Skriften tar sin utgångspunkt i att det som växt fram i Porto Alegre, med hundratusentals progressiva människor och organisationer från olika länder, är ett tecken på motstånd. Det är dock också, om man ser på arrangörsorganisationerna och forumens överideologi, ett tecken på att imperialisterna gärna vill ha ett ord med i laget om hur detta motstånd ska organiseras – eller desorganiseras.

Rider på protestväg

Den tar på ett bra sätt upp hur arrangörsorganisationerna mycket medvetet ser till att forumets deltagare aldrig ska fatta några kollektiva beslut, eller som kollektiv kräva någonting. Bilden är dock inte svart-vit. På forumen samlas också organisationer under andra paraplyer än det officiella och antar uttalanden samt spikar datum för samordnade antikrigsprotester. Det vore ju konstigt om det inte fanns vettigt folk bland 100 000 krigsmotståndare, och i skriften konstateras också, att trots begränsningarna, så vore det fel att överge forumen helt på grund av deras brister.

Men desto viktigare då att se nyktert på deras faktiska politiska roll i förhållande till folkens kamp utanför forumen. Har forumen gett en impuls till att kämpa eller surfar de på den redan existerande protestvägen i ett försök att kontrollera den? Skriften sva-

rar ja på det sista påståendet. Och det är här det blir intressant.

För hur gör de då det? På vilket sätt kan en samling av hundratusentals människor och organisationer styras i en för den rådande ordningen ofarlig riktning?

En gammal idé som används av de styrande klasserna är att systematiskt utestänga arbetarklassens organisationer från den officiella samhällsdiskussionen. Redan i forumens principförklaring exkluderas alla partipolitiska och militära organisationer; det

bjöds inte in till WSF 2003 och när han ändå dök upp så beviljades han inte plats inom det officiella forumet. Exemplet mångfaldigas i skriften.

Skälen till detta är inte bara praktisk politik utan också ideologi. Ideologin är att ett civilsamhälle håller på att sakta växa fram i vilket arbetarklassen är på väg att försvinna. WSF avvisar vidare motsättningen höger-vänster som "en amerikansk eller västerländsk egenhet". Det är här forumen får grus i maskineriet om de aspirerar på att bli en kraft som kan utmana. För att förneka klass-samhället omöjliggör en framgångsrik klasspolitik. Även i "en annan värld" finns det klasser att brottas med.

Ännu mer intressant blir det när skriften visar på att det finns ett mönster där partiförbundet används för att hålla vissa "oönskade radikala" partier borta och kunna bjuda in "enskilda representanter från andra". Så kunde regeringsrepresentanter från länder som snart skulle anfälla Irak, som till exempel den italienska parlamentsledamoten Piero Fassino, delta och tala sig varm för demokrati och mänskliga rättigheter.

Vem betalar forumen?

Broschyren lägger stor vikt vid att göra som Bush i jakten på kapparna – "follow the money". Man visar i flera kapitel hur forumen och deras huvudorganisationer får stora summor pengar av Ford, EU-kommissionen och Världsbanken. Skriften menar att detta sker för att kunna erbjuda en förhandlingsutväg för de som står på de anklagades bänk. "Man behöver inte vara marxist för att förstå att det är kusken som bestämmer färd", konstateras i broschyren.

Vidare har man letat upp Världsbankens rapport för utveckling, där banken med egna ord förklarar varför de stödjer flera av forumens deltagarorganisationer:

"Sociala spänningar och uppdelningar kan lindras genom att man för samman politiska motståndare inom ett ramverk av formella och informella fora och genom att kanalisera deras energi via politiska processer, hellre än genom att efterlämna konfrontation som enda vägen till spänningutlösning."

Detta är det centrala i kritiken mot forumen: att det finns en motståndsideologi som får mot-

ståndet att välja vägar som inte är framgångsrika; att man försöker få kämpande människor att börja tänka i ett medlings- och förhandlingsperspektiv – istället för i termer av kompromisslös strid.

Avledningsmanövrar

Skriften tar sina exempel på avledningsmanövrar från den indiska politiken och visar hur makten, genom att skapa organisationer och dela ut bistånd till tre speciellt förtryckta och militanta grupper i det indiska samhället – adivasis, dalits och kvinnor – beskär dessa gruppers inflytande. Alla tre grupperna kan spela en stor roll i en rörelse för grundläggande förändringar i Indien. Men genom att skapa ett forum för var och en av grupperna, trycka på att problemen hos var och en av grupperna är en separat fråga samt binda upp dem med projekt-pengar, ser man effektivt ser till att leda bort rörelserna från en konfrontation med regeringen mot, i sammanhanget, mer pyselliknande aktiviteter.

Detta sker genom att makten instiftar speciella lärosäten i dalitstudier. Kvinnor uppmuntras att fokusera ensidigt på våld i hemmet snarare än på våldet från staten. Adivasis uppmuntras till att utforska sin identitet på seminarier; och saker och ting kommer att bestå som de är.

Konsekvenserna av dessa organisationer och projekt är enligt skriften att det skapas en buffertzon mellan staten och folket. Staten kan skära ner i den offentliga sektorn och ändå frikännas allt ansvar när det uppträder en frivillig välgörenhetsverksamhet som fyller tomrummet. Välgörenhet av vilken folket inte har rätt att kräva något, bara visa tacksamhet. En välgörenhet har skapats som inte går att bli av med, vars representanter har utsett sig själva till ledare för projekten och protesterna, som pratar med media, förklarar, resonerar, är allmänt trevliga och stabiliserar den allmänna ordningen.

Förhandlingsperspektivet och dialogen får samma förödande effekt i alla konflikter där de två parterna är olika starka. Tredje världens länder ska enligt dialogologiken komma ur skuldfällan genom "förhandlingar" med regeringarna och världsbanken under överseende av en skiljedomare.

Om det vietnamesiska folket och FNL inte hade dragit igång och lyckats militärt med Tet-offensiven, hade inte de haft ett särskilt bra förhandlingsläge när de

"Organisationen Attac, som hade en framträdande roll i skapandet av World Social Forum, är tydlig med sin målsättning att hålla protesterna inom vissa givna ramar, att förhindra att de utvecklas bortom etablissemangets kontroll och blir ett hot mot etablissemanget."

vill säga den i partier organiserade arbetarrörelsen som för en legal eller illegal kamp.

Detta gäller också på flera av de lokala forumen. På Göteborgs Sociala forum fick inga partipolitiska eller militära organisationer delta och ingen partipolitisk information delas ut. Som medlem i ett kommunistiskt parti (dessutom krigsplacerad) var man alltså på förhand diskvalificerad. Under tecknad fick snällt sitta bakom Tidningsföreningen *Rebells* bokbord mitt emot ett stånd med Rättvisemärkt kaffe.

Nej till befrielsekamp

Hade den vietnamesiska befrielsekampen existerat idag, skulle den aldrig ha fått närvara på forumet. Inte heller de palestinska eller irakiska motståndskämparna är välkomna då de använder den väpnade kampen som metod.

Skriften ger en rad exempel på hur det forum som säger sig stå för motstånd och mot utestängning, effektivt stänger ute FARC-gerillans representanter från Colombia eftersom de använder den väpnade kampen som taktik. Inte heller den kubanska delegationen gavs officiell status till WSF 2002. Venezuelas Hugo Chávez

Attac har en framträdande roll i World Social Forum. Även i Sverige agerar Attac enligt principen att välja dialog framför konfrontation, vilket tydligt visats i arbetet för att rädda världen i Göteborg.

Broschyren lägger stor vikt vid att göra som Bush i jakten på kaparna – "follow the money". Man visar i flera kapitel hur de sociala forumen och deras huvudorganisationer får stora summor pengar av Ford, EU-kommissionen och Världsbanken. "Man behöver inte vara marxist för att förstå att det är kusken som bestämmer färderna", konstateras det i broschyren. Bilden från World Social Forum i Mumbai, Indien, i januari i år.

for till Paris. Frågan är om de ens hade satt sig i förhandlingar om de inte hade kunnat sätta kraft bakom orden och de facto slänga ut amerikanerna. Att tredje världens länder ska inleda förhandlingar med sina ekonomiska bödler blir som kommunalstrejkens rond två – totalt nederlag och fiasco. Matadoren mot den fastkedjade tjuren.

Attack på Attac

Organisationen Attac, som hade en framträdande roll i skapandet av WSF och är en av rörelsens språkrör i Sverige, är tydlig med sin målsättning att hålla protesterna inom vissa givna ramar, att förhindra att protesterna utvecklas bortom etablissemangets kontroll och blir ett hot mot etablissemanget. Attac får också en hel del kängor i skriften.

I Attacs ögon är de stora protesterna mot världsordningen fruktlösa om de inte innehåller ett element av dialog. "Vi inte bara protesterar, vår ambition är att visa på ett trovärdigt alternativ" säger Bernard Cassens, Attacs första ordförande i skriften. Dialog utan konfrontation och om en konfrontation är nödvändig, så en konfrontativ dialog. Vad som helst, bara den rena konfrontationen undviks.

Här hemma i Sverige dök Attac upp i samband med EU-toppmötet 2001. En av grundarna, Flammans redaktör Aron Etzler, var med och lanserade Attac och "dialogen" i svensk politik. Istället för det principfasta EU-motståndet skulle demonstranterna föra en dialog med makthavarna. Tobinskatt var viktigare än ett EU-utträde. I konsekvens med detta avfärdar han i Flammen också FIB: s skrift som "radikalistisk oinsatt smörja".

Och han borde väl veta. Attac är ju precis en sådan organisation vars konsekvens – oavsett goda intentioner – är att avleda folkets

kamp för grundläggande förändringar, från en konfronterande inställning till en förhandlande och bevarande.

Vi kan ta ett exempel från Göteborg för att visa att skriftens poänger även är användbara, giltiga och aktuella i svensk politik. Under våren deltog undertecknad i protesterna mot att stänga och därefter för att öppna de stängda vårdcentralerna i min stadsdel. Initiativ till dessa protester, som pågick i flera stadsdelar, togs ofta av medlemmar i svenska Attac och de hade många synpunkter på hur de folkliga protesterna för vårdcentraler borde föras.

Som en liten grupp av handelsresande aktivister i återhållsamma protester, försökte de leda in protesterna på parlamentariska vägar; mot förhandlingsbordet och dialoger med sjukvårdspolitikerna. Dialog istället för maximal konfrontation. Motiven var säkert ädla. Men vad fanns det att förhandla om? Det enda som kan få politikerna att riva upp beslutet var och är att tillräckligt många dras med i protesterna. Att ett tillräckligt starkt tryck skapas – underifrån.

Politiker fattar inte beslut i okunskap om konsekvenserna. Hur många bevis man än lägger fram för att folket kommer att ställas utan primärvård, så kommer inte beslutet att rivas upp om inte en "Tet-offensiv" dras igång och människor mobiliseras.

Först då är det värt att sätta sig i förhandlingar, och det med ett krav: villkorslös kapitulation. Eller i detta fall: öppna vårdcentralerna.

Människor i rörelse

Förbannade människor i rörelse är en av historiens starkaste krafter. Men inga naturlagar slår fast att den som har rätt alltid vinner. Tvärtom, det som avgör är klasskrafternas mobilisering samt organisering.

I kampen för Göteborgs vård-

centraler är ett mobiliserande krav som har förts fram i protesterna "vårdcentraler istället för kanaler", syftandes på de miljonprojekt som kommunen planerar att genomföra genom att bygga kanaler för skattepengar. Detta krav ogillas starkt av Attac, eftersom den kommunala budgeten är en annan än regionens som är ansvarig för vården. På planeringsmöten fördes linjen fram att de protesterande skulle göra bort sig om de "sprang runt på gatorna och pekade ut fel politiker".

"Skit samma", sa de äldre indragna i protesterna. "Vi betalar skatt och för det ska vi ha vård. Kanaler visar att pengar finns men kanske på fel konton. Ta dem då där de finns och öppna vårdcentralerna".

Man får inte vara pedant i politiken.

Lindra spänningar

Minns Världsbankens ord om hur sociala spänningar kan lindras genom att man för samman politiska motståndare inom ett ramverk av formella och informella fora och kanaliseras deras energi via politiska processer, hellre än genom konfrontation.

Detta är ett åskådligt exempel på hur förhandlings- och det politiskt korrekta perspektivet är farligt för de sociala protester som sveper över landet. För vad vinner vi på att vara ett trovärdigt alternativ som Bernard Cassens, Attacs första ordförande, talade sig varm för? Det öppnas inga vårdcentraler för att protesterörelsen är trovärdig. Hellre fruktad än älskad.

Stormöten med lynchstämning, där ansvariga politiker ställs mot väggen, får sina vallöften upplåsta för sig, och avslöjar sig som de nedskärningsivrare de är, lär oss mer om makt och motstånd än att skriva en remiss. Som sades på ett av stormötena under våren i Göteborg:

– Hos sjukvårdspolitikerna har vi inget att hämta, de lyssnar inte på oss. Vi måste gå vidare med kampen och vända oss till andra människor, fortsätta protestera och lita till egna krafter. Kom på nästa stormöte!

Så var den dialogen slut och mobiliseringsarbetet igång.

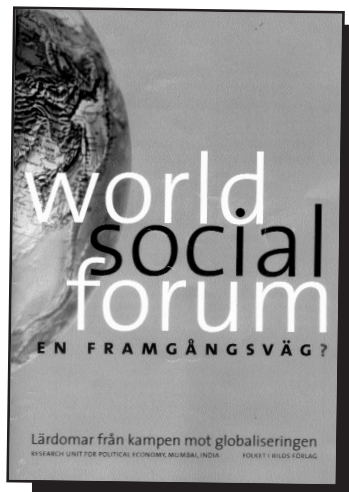
Insikten om farorna med bluddrig dialog både vad gäller antiimperialism och sociala protester är skriftens stora behållning. Brännande aktuellt för både indiska kvinnor, antiimperialister och göteborgare utan vårdcentraler.

Köp, läs, lär, och använd!

MARTIN SCHIBBYE

LÄST

World Social Forum – framgångsväg? av Research unit for political economy, Mumbai, India
Folket i Bilds Förlag
Översätt: Hans-Olof Öberg

Broschyren kan beställas via Folket i Bilds hemsida, www.fib.se.

Seminarium för fred i Mellanöstern

■ På ett seminarium på Sjöviks folkhögskola 31 maj antogs följande uttalande:

"37 års ockupation, otaliga brott mot folkrätten, tusentals människor dödade, tiotusentals sårade, statsterrorism och självmordsbombningar, dagliga kränkningar av mänskliga rättigheter och allt mer hårdnande strypgrepp på palestinsk ekonomi – allt detta medan det internationella samfundet nöjer sig med kritiska ord utan konkret handling. Detta passiva mönster måste brytas för att få ett slut på ockupationen och nå en rättvis fred till gagn för både israeler och palestinier.

Vi över 130 deltagare, samlade på Sjöviks folkhögskola till seminariet EN FRAMTID för israeler och palestinier, och med talare bla från Israel och Palestina⁽¹⁾, uppmanar därför

• den svenska regeringen och EU att verka för:

- 1/ fria palestinska val på alla nivåer
- 2/ bojkotta varor från bosättningar och industrikomplex på ockuperad mark
- 3/ stoppa export som gynnar ockupationen
- 4/ aktivering av FN:s skyddsmandat UNCCP

• folkrörelsen i Sverige att verka för:

- 1/ effektivare opinionsbildning i syfte att stärka och synliggöra det svenska folkets solidaritet med förtryckta folk, bla för att rasera "apartheidmuren"
- 2/ stärk solidariteten med det palestinska folket genom ökad närvaro på ockuperad mark
- 3/ utvecklade relationer med israeliska organisationer, som arbetar för fred och mänskliga rättigheter
- 4/ kraftfulla ansträngningar för att övertyga politikerna om vikten av ett aktivt försvar av folkrätten ockå i Israel-Palestina-konflikten."

(1) Deltog på konferensen gjorde bland andra Dr. Haidar Abded Al-Shafi, Röda halvmånen, Gaza, Dr. Shadia Touqan, arkitekt, Jerusalem, Dror Etkes, Peace Now Settlement Watch, Jerusalem, Dr Mustafa Bargouti, HDIP, Ramallah.

För endast 40 kr/mån (autogiro) kan du få Proletären i brevlådan varje vecka

– ring 031-14 26 34 eller mejla pren@proletaren.se